

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoCsp/1/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124202237
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8124202237.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Evy Šofrankovej v spore žalobcu: K. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. H. XXXX/XX, XXX XX J., právne zastúpený: JUDr. Dáša Komková, advokátka so sídlom Hlavná 27, 080 01 Prešov, proti žalovanému: O2 Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 40, 811 09 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 47 259 116, právne zastúpený: A.K.F. Legal, s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Čulenova 5, 811 09 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 47 236 400, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 17Csp/26/2024-104 zo dňa 05.11.2024, takto jednohlasne

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok.
- Žalovaný nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a žalobcovi sa ich náhrada nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa XX.XX.XXXX v časti 9. Spoločné ustanovenia, v bode 3. v časti v znení: „Podpisom potvrdzujem, že som sa zoznámil/a so Všeobecnými podmienkami a platným Cenníkom, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy. Platný Cenník je k dispozícii na webovej stránke Poskytovateľa a v Značkových predajniach a Predajných miestach.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa XX.XX.XXXX v časti 9. Spoločné ustanovenia, v bode 4. v časti v znení: „Zmluvné strany sa v zmysle § 262 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) dohodli, že (i) Zmluva a (ii) vzťahy, ktoré vznikli na základe Zmluvy, a ktoré nie sú výslovne upravené; sa spravujú Obchodným zákonníkom okrem práv a povinností výslovne upravených Zákonom.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa XX.XX.XXXX v časti 9. Spoločné ustanovenia, v bode 6. v znení: „Účastník a Poskytovateľ sa týmto dohodli, že ak Účastník poruší svoju povinnosť v zmysle čl. 4.2. Všeobecných podmienok využívať Službu v súlade so Zákonom, Zmluvou a Všeobecnými podmienkami, t.j. Účastník sa dopustí zneužitia Služby (i) automatickým generovaním prevádzky; (ii) využívaním tzv. GSM brán; (iii) využitím SIM karty na zabezpečenie spojenia medzi tretími stranami nedovoleným presmerovaním telekomunikačnej prevádzky pripojením na zariadenie slúžiace na automatické smerovanie prevádzky; (iv) využívaním tzv. nekonečných, resp. neobmedzených volaní za účelom získanie finančného prospechu (napr. získavanie

Kreditu), Účastník sa zaväzuje Poskytovateľovi na základe jeho výzvy uhradiť zmluvnú pokutu 100€ za každé takéto zneužitie Služby vo vzťahu ku každej SIM karte, prostredníctvom ktorej došlo k zneužitiu, a to aj opakovane.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Sú d u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa XX.XX.XXXX v časti 9. Spoločné ustanovenia, v bode 3. v časti v znení: „Podpisom potvrdzujem, že som sa zoznámil/a so Všeobecnými podmienkami a platným Cenníkom, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy. Platný Cenník je k dispozícii na webovej stránke Poskytovateľa a v Značkových predajniach a Predajných miestach.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Sú d u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa XX.XX.XXXX v časti 9. Spoločné ustanovenia, v bode 4. v časti v znení: „Zmluvné strany sa v zmysle § 262 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) dohodli, že (i) Zmluva a (ii) vzťahy, ktoré vznikli na základe Zmluvy, a ktoré nie sú výslovne upravené; sa spravujú Obchodným zákonníkom okrem práv a povinností výslovne upravených Zákonom.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. Sú d u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa XX.XX.XXXX v časti 9. Spoločné ustanovenia, v bode 6. v znení: „Účastník a Poskytovateľ sa týmto dohodli, že ak Účastník poruší svoju povinnosť v zmysle čl. 4.2. Všeobecných podmienok využívať Službu v súlade so Zákonom, Zmluvou a Všeobecnými podmienkami, t.j. Účastník sa dopustí zneužitia Služby (i) automatickým generovaním prevádzky; (ii) využívaním tzv. GSM brán; (iii) využitím SIM karty na zabezpečenie spojenia medzi tretími stranami nedovoleným presmerovaním telekomunikačnej prevádzky pripojením na zariadenie slúžiace na automatické smerovanie prevádzky; (iv) využívaním tzv. nekonečných, resp. neobmedzených volaní za účelom získania finančného prospechu (napr. získavanie Kreditu), Účastník sa zaväzuje Poskytovateľovi na základe jeho výzvy uhradiť zmluvnú pokutu 100€ za každé takéto zneužitie Služby vo vzťahu ku každej SIM karte, prostredníctvom ktorej došlo k zneužitiu, a to aj opakovane.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VII. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 39, § 41, § 52, § 53 odsek 1 až 5, 11, § 53a, § 54 odsek 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 3 odsek 3, 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), § 298 odsek 1, 2 zákona č. 150/2016 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“).

3. Z vykonaného dokazovania mal za nesporné, že strany sporu uzavreli zmluvy o poskytovaní verejných služieb spotrebiteľského charakteru (dňa XX.XX.XXXX a dňa XX.XX.XXXX), pričom v oboch prípadoch zmlúv došlo k ukončeniu poskytovania služieb zo strany žalovaného (v prípade skoršej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX pre výpoveď zo strany žalobcu zo dňa XX.XX.XXXX, v prípade neskoršej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX z dôvodu odstúpenia od zmluvy zo strany žalovaného pre nezaplatenie poskytovaných služieb zo strany žalobcu), a to pred približne ôsmymi rokmi. Medzi stranami sporu bolo sporné iba právne posúdenie jednotlivých žalobcom označených zmluvných podmienok špecifikovaných v žalobe, ktoré žalobca považoval za neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve a naopak žalovaný zotrval na názore, že ani jedna z dotknutých zmluvných podmienok nenapĺňa atribúty neprijateľnosti. Námietky žalovaného, že podanie žaloby o určenie neprijateľných zmluvných podmienok je neprípustné, vyhodnotil ako nedôvodné, pretože ide o legitímne právo spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv podľa ustanovenia § 3 odsek 3 a 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Súd pritom nie je oprávnený skúmať, aký záujem má spotrebiteľ na vyhlásení neprijateľných zmluvných podmienok, a v konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by šlo o účelovú žalobu s cieľom spôsobenia ujmy žalovanému. Napadnuté ustanovenia zmluvy sa podľa názoru súdu prvej inštancie netýkajú predmetu plnenia, ani ceny plnenia, preto bolo možné podrobiť ich preskúmaniu. Žalovaný nevyvrátil, že by bolo spotrebiteľovi umožnené niektorú zo žalobcom špecifikovaných zmluvných podmienok v rámci predpripravených zmluvných dojednaní na žiadosť spotrebiteľa upraviť, alebo že by tieto zmluvné podmienky boli osobitne prerokované medzi stranami sporu. Pri posúdení jednotlivých žalobcom v žalobe špecifikovaných zmluvných podmienok súd prvej inštancie v každom jednom prípade dospel k záveru o neprijateľnosti

týchto zmluvných podmienok, z dôvodu spôsobujúcej značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

4. Zmluvná podmienka uvedená v I. a IV. výroku rozsudku predstavuje neprijateľné zmluvné dojednanie z dôvodu, že v jej dôsledku dochádza k neprijateľnému prenášaní dôkazného bremena na spotrebiteľa v otázke, či sa zoznámil so Všeobecnými podmienkami a platným Cenníkom. Dodávateľ si vsunutím takéhoto zmluvného dojednania vypracúva lepšiu argumentačnú pozíciu, že spotrebiteľ sa s celými VOP a Cenníkom reálne oboznámil, v čoho dôsledku sa môžu spotrebiteľia, už i pri prípadnom dodatočnom nesúhlase s nejakým ustanovením, vopred vzdávať svojej šancu na úspech v prípadnom namietaní nejakého zmluvného dojednania. Zmluva obsahovala iba upovedomenie o tom, kde sa tieto VOP a Cenník nachádzajú - na webovej stránke žalovaného a v jeho značkových predajniach a predajných miestach. Žalovaný v tomto smere predloženie dotknutých zmluvných dojednaní žalobcovi ani netvrdil, ani nepredložil žiadne dôkazy a jeho obrana, spočívajúca v tom, že zákon o elektronických komunikáciách alebo Všeobecné povolenie mu ukladali povinnosť zverejniť tieto dokumenty na svojej webovej stránke a značkových predajniach pritom neobstojí, nakoľko uložená povinnosť zverejniť tieto dokumenty nemala žiaden súvis s uzavretím zmluvného vzťahu so žalobcom a zákon nekonštatuje žiadne závery o tom, že by zverejnenie malo nahrádzať dodanie zmluvnej dokumentácie zmluvnej strane, a to zvlášť v spojitosti s tým, že zmluvné dojednanie konštatuje potvrdenie o zoznámení sa s týmito VOP a Cenníkom. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky uvedenej v III. a VI. výroku rozsudku súd prvej inštancie videl v hrubej nerovnováhe spôsobenej tým, že predmetná zmluvná podmienka umožňuje žalovanému uplatnenie zmluvnej pokuty za tam spomenuté zneužitie poskytovaných služieb bez ohľadu na ich reálny dopad, bez ohľadu na reálnu škodu, či hrozbu ujmy, a to aj opakovane. Hoci žalovaný predložil súdu príklady zneužitia služieb, kde sa žalovaný snažil objasniť, že výška tejto zmluvnej pokuty nie je neprimeraná, súd prvej inštancie musel prisvedčiť argumentácii žalobcu, že na náhradu takýchto škôd v dôsledku zneužitia služieb slúžia ustanovenia o náhrade škody. Dojednanie o zmluvnej pokute bolo žalobcovi prakticky vnútené spolu s ostatnými zmluvnými dojednaniami, nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy ohľadom tohto konkrétneho dojednania, nebolo mu dané na výber. Čo sa týka zmluvných podmienok uvedených v II. a V. výroku tohto rozsudku, súd prvej inštancie poukázal na rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. SK-1Csp/106/2021 zo dňa 14.11.2022, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp/21/2023 zo dňa 23.07.2024 vzhľadom na skutočnosť, že totožná zmluvná podmienka už bola vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

5. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne. Uviedol, že žalovaný nikdy voči Žalobcovi neuplatňoval Zmluvné podmienky nezákonným spôsobom, čo nebolo medzi stranami sporné. Žalobca počas trvania Zmlúv, ani počas vyše siedmich rokov od ich skončenia, nikdy nenamietal Zmluvné podmienky. Žalobám nepredchádzala žiadna predžalobná výzva ani pokus o mimosúdne usporiadanie veci. Vyslovením neprijateľnosti Zmluvných podmienok (Žalovaný neprijateľnosť popiera) sa právna ani skutková situácia Žalobcu nezmení. Zmluvy boli riadne ukončené, žiadna zo strán z nich nemá žiadne nepremiľované práva, povinnosti či nároky. V súvislosti so Zmluvami neexistuje väzba na žiadne právo Žalobcu, ktorého ochrany sa Žalobca domáhal a Rozsudok neposkytne Žalobcovi nijakú ochranu pred údajne neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Žaloby teda v svojej podstate nie sú žalobami podľa § 3 odsek 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Súd sa taktiež nezaoberal námietkou Žalovaného, že žaloby predstavujú účelové, šikanózne žaloby, ktorými Žalobca nesleduje ochranu svojich práv. Žalobcovi v dôsledku Zmluvných podmienok nevznikla žiadna neprimeraná povinnosť, neboli mu odopreté žiadne práva a uvedené už ani nehrozí. Vyslovením neprijateľnosti Zmluvných podmienok sa postavenie Žalobcu nijakým spôsobom nezmení. Účelom žalôb je teda zjavne výhradne získanie finančného prospechu vo forme náhrady trov konania (t.j. záujem na spôsobení ujmy Žalovanému). Zmluvnou podmienkou (týkajúcou sa vyhlásenia o oboznámení sa s VOP a Cenníkom) nedochádzalo k žiadnemu „prenosu“ dôkazného bremena na Žalobcu. Žalobca mal VOP a Cenník k dispozícii pred uzatvorením Zmlúv a mal dostatočný priestor a možnosť sa s nimi oboznámiť. Ak by VOP a Cenník a oboznamovanie sa s nimi predstavovali problém z hľadiska spotrebiteľov, Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb by tento problém riešil v rámci kontrol aj v rámci prípadnej úpravy (alebo návrhov úpravy) normatívnych predpisov. Súd prvej inštancie svoj záver o neprijateľnosti nedostatočne odôvodnil. Okrem toho sa nevysporiadal s argumentom Žalovaného, že súdy už v minulosti určili, že ustanovenia zmluvy, ktorými spotrebiteľ potvrdil oboznámenie sa so všeobecnými obchodnými podmienkami ako neoddeliteľnej časti zmluvy, nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou (napr. Krajský súd Bratislava, sp. zn. 4CoCsp/4/2021). Podľa názoru žalovaného ani Zmluvná (týkajúca sa voľby

Obchodného zákonníka) nespôsobuje značnú rovnováhu v právach a povinnostiach strán ku škode spotrebiteľa. V slovenskom právnom poriadku neexistuje ustanovenie, ktoré by per se zakazovalo voľbu Obchodného zákonníka v spotrebiteľských vzťahoch. Aplikácia Obchodného zákonníka nie je a priori pre spotrebiteľa nevýhodná. Bolo tiež nesporné, že Žalovaný vždy prednostne uplatnil Občiansky zákonník. Ani v spise sa nenachádza žiadny dôkaz (a ani tvrdenie Žalobcu), že by Žalovaný chcel postupovať v rozpore s právnymi predpismi a neuplatniť prednosť ustanovení Občianskeho zákonníka. V neposlednom rade ani zmluvná podmienka (týkajúca sa zmluvnej pokuty) nespĺňala znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky. Právo (vrátane práva EÚ) umožňuje dohodu o zmluvnej pokute v spotrebiteľskej zmluve, taktiež dohodnutá Zmluvná pokuta nebola neprimerane vysoká a bola podstatne nižšia ako škoda, ktorá by v dôsledku porušenia povinnosti nezneužívať služby vznikla. Pri priznaní náhrady trov žalobcovi prvoinštančný súd vôbec nezohľadnil skutočnosť, že Žaloba nemala za účel ochranu práv Žalobcu, ale získanie odmeny advokátom. Vzhľadom na šikanózný výkon práva Žalobcom (s ohľadom na okolnosti hodné osobitného zreteľa) nemala byť Žalobcovi priznaná náhrada trov vôbec.

6. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.) vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

8. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanými nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

9. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi žalovaným ako poskytovateľom a žalobcom ako účastníkom bola dňa XX.XX.XXXX uzatvorená Zmluva o poskytovaní verejných služieb č. eXX#X-AEXXYUX, ktorá bola dňa XX.XX.XXXX zo strany žalobcu vypovedaná. Medzi žalovaným ako poskytovateľom a žalobcom ako účastníkom bola následne dňa XX.XX.XXXX uzatvorená ďalšia Zmluva o poskytovaní verejných služieb č. eXX#X-AVQN H., pričom vzťah z nej vyplývajúci bol ukončený odstúpením zo zmluvy dňa XX.XX.XXXX.

11. Podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmlúv, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

12. Podľa ustanovenia § 52 odseky 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmlúv, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa ustanovenia § 53 odseky 1 až 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmlúv, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú

nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa odseku 5, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa odseku 11, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

14. Podľa ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmlúv, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

15. Podľa ustanovenia § 54 odsek 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmlúv, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa odseku 2, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

16. Podľa ustanovenia § 3 odsek 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmlúv, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa odseku 5, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

17. V konaní nebolo sporné, že uzatvorené Zmluvy boli vzhľadom na subjekty zmluvy spotrebiteľské, teda sa na ne a na vzťahy z nich vyplývajúce vzťahujú normy týkajúce sa spotrebiteľského práva. Uvedené je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pritom by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti alebo vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy.

18. K odvolaniu žalovaného voči výrokom týkajúcich sa určenia neprijateľných zmluvných podmienok odvolací súd uvádza nasledovné:

19. Na úvod odvolací súd uvádza, že aj Najvyšší súd Slovenskej Republiky vyslovil, že v prípade žaloby spotrebiteľa o určenie/vyslovenie neprijateľnosti alebo neplatnosti zmluvnej podmienky nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/27/2018 z 28.3.2019).

20. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 odsek 1 priamo uvádza, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). S akoukoľvek neprijateľnou podmienkou upravenou v spotrebiteľskej zmluve sa spája sankcia neplatnosti, čo priamo vyplýva z ustanovenia § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka.

21. Samotná možnosť spotrebiteľa domáhať sa na súde ochrany proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom proti porušiteľovi bola v čase podania žaloby umožnená v ustanovení § 3 odsek 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Možnosť určenia niektorej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľnú, a teda neplatnú, vyplýva aj z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka.

22. Je potrebné konštatovať, že žalobca uzatvoril typickú formulárovú zmluvu, ktorej obsah pripravil žalovaný, pričom nemal možnosť zmeniť jej obsah. Rovnako tak nemal možnosť participovať na príprave zmluvných podmienok a musel ich buď prijať v takom rozsahu, ako ich pripravil dodávateľ alebo odmietnuť zmluvu ako celok, vrátane zmluvných podmienok. Možnosť ovplyvniť znenie zmluvných podmienok je iba fiktívna. Spotrebiteľské právo je preto určené na efektívne zamedzenie používania neprijateľných zmluvných podmienok. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku konfrontácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne vzhľadom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri konfrontácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosti spotrebiteľa. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky (posudzuje sa, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa) ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú.

23. Čo sa týka zmluvnej podmienky uvedenej v časti 9. Spoločné ustanovenia, v bode 3. v Zmluvách zo dňa XX.XX.XXXX a zo dňa XX.XX.XXXX v časti v znení: „Podpisom potvrdzujem, že som sa zoznámil/a so Všeobecnými podmienkami a platným Cenníkom, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy. Platný Cenník je k dispozícii na webovej stránke Poskytovateľa a v Značkových predajniach a Predajných miestach.“ odvolací súd uvádza nasledovné:

24. Pokiaľ majú byť všeobecné obchodné podmienky súčasťou zmluvy, je potrebné vyjadriť s nimi súhlas. Dôkazné bremeno ohľadne existencie vôle spotrebiteľa byť viazaný nielen zmluvou, ale aj všeobecnými obchodnými podmienkami, ako aj skutočnosť, že spotrebiteľ bol s týmito podmienkami riadne oboznámený, zaťažuje dodávateľa, pričom pre preukázané oboznámenie sa nepostačuje len konštatovanie a vyhlásenie spotrebiteľa vo formulárovej zmluve o tom, že bol s obchodnými podmienkami oboznámený. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým na to, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nemajú slúžiť na to, aby do nich často v neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých sa predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú (napr. rozhodcovská doložka, dojednanie o zmluvnej pokute, vznik možného nepovoleného prečerpania a povinnosť platiť úrok s tým spojený). Všeobecné obchodné podmienky predstavujú rozsiahly, pre priemerného spotrebiteľa na porozumenie náročný text, vopred pripravený dodávateľom, bez možnosti spotrebiteľa zmeniť ich obsah. Z tohto dôvodu existuje nezanedbateľné riziko, že spotrebiteľ si nebude v čase uzavretia zmluvy vedomý svojich zmluvných povinností a zaviazá sa tak k splneniu povinností, pri znalosti ktorej by k uzavretiu zmluvy nepristúpil. Ak banka uvedie podstatné obsahové náležitosti len v

rámci rozsiahlych, pre priemerného spotrebiteľa na porozumenie náročných všeobecných obchodných podmienok, nemožno takémuto konaniu priznať právnu ochranu. Zmluvná podmienka, obsahom ktorej je vyhlásenie spotrebiteľa, že sa pred uzatvorením zmluvy oboznámil so zmluvnými podmienkami a súhlasí s nimi, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 odsek 4 písm. l) Občianskeho zákonníka, pretože na spotrebiteľa sa prenáša dôkazné bremeno v otázke, či sa pred uzatvorením zmluvy s predloženými zmluvnými podmienkami skutočne oboznámil.

25. K určeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v časti 9. Spoločné ustanovenia, v bode 6. Zmlúv v znení „Účastník a Poskytovateľ sa týmto dohodli, že ak Účastník poruší svoju povinnosť v zmysle čl. 4.2. Všeobecných podmienok využívať Službu v súlade so Zákonom, Zmluvou a Všeobecnými podmienkami, t.j. Účastník sa dopustí zneužitia Služby (i) automatickým generovaním prevádzky; (ii) využívaním tzv. GSM brán; (iii) využitím SIM karty na zabezpečenie spojenia medzi tretími stranami nedovoleným presmerovaním telekomunikačnej prevádzky pripojením na zariadenie slúžiace na automatické smerovanie prevádzky; (iv) využívaním tzv. nekonečných, resp. neobmedzených volaní za účelom získanie finančného prospechu (napr. získavanie Kreditu), Účastník sa zaväzuje Poskytovateľovi na základe jeho výzvy uhradiť zmluvnú pokutu 100€ za každé takéto zneužitie Služby vo vzťahu ku každej SIM karte, prostredníctvom ktorej došlo k zneužitiu, a to aj opakovane.“ odvolací súd uvádza nasledovné:

26. Vyššie uvedené zmluvné dojednanie nemôže obstáť pri právnej úprave § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko nemožno paušálne určiť zmluvnú pokutu za akékoľvek porušenie zmluvného dojednania spotrebiteľom. Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty, avšak pokiaľ ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy. Uvedená zmluvná podmienka už na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy a to spotrebiteľa, ktorý je sankcionovaný za akýkoľvek rozsah porušenia povinnosti uvedenej v danej zmluvnej podmienke a to bez ohľadu na to, či a v akom rozsahu dodávateľovi vznikla škoda. To, že žalovaný poukázal na škodu, ktorá mu porušením danej povinnosti v iných prípadoch vznikla, nie je relevantné, nakoľko sa týkala inej konkrétnej situácie.

27. V súvislosti so zmluvnou podmienkou uvedenou v časti 9. Spoločné ustanovenia, v bode 4. v časti v znení: „Zmluvné strany sa v zmysle § 262 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) dohodli, že (i) Zmluva a (ii) vzťahy, ktoré vznikli na základe Zmluvy, a ktoré nie sú výslovne upravené; sa spravujú Obchodným zákonníkom okrem práv a povinností výslovne upravených Zákom.“ odvolací súd uvádza nasledovné:

28. V zmysle znenia predmetnej zmluvnej podmienky bolo nepochybné, že ustanoveniami Obchodného zákonníka sa mali riadiť všetky vzťahy medzi žalobcom a žalovaným, bez akýchkoľvek výnimiek. Obchodný zákonník pritom úpravu neprijateľných zmluvných podmienok v čase uzavretia tejto zmluvy neobsahoval a neobsahuje ich ani doposiaľ. Podľa odvolacieho súdu cieľom dojednania o výlučnej aplikácii ustanovení Obchodného zákonníka zo strany žalovaného bolo znemožnenie aplikácie právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa na vzniknutý právny vzťah. Novela Občianskeho zákonníka, účinná od 01.04.2015, doplnila ustanovenie § 52 odsek 2 o tretiu vetu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Právny predpis, ktorého súčasťou je toto ustanovenie, nemá prechodné ustanovenia, čo znamená, že sa vzťahuje na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto právneho predpisu. Tento záver priamo vyplýva nielen z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.04.2015 vydaného vo veci 3MCdo/14/2014, ale aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.5.2015 vydaného vo veci 8Cdo/13/2014 (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Csp/21/2023 zo dňa 23.07.2024).

29. Teda v zmysle ustanovenia § 52 odsek 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

30. Nie je pritom relevantné tvrdenie odvolateľa, že v konaní nebolo preukázané, aby žalovaný aj uplatnil prednosť ustanovení Obchodného zákonníka, nakoľko znenie, ktoré zaviedol do Zmlúv mu toto právo malo umožňovať.

31. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nepodstatné. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

32. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 odsek 1 a 2 C.s.p. potvrdil. Správne rozhodnutiu vo veci samej zodpovedá aj rozhodnutie súdu prvej inštancie v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania.

33. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 396 odsek 1 C.s.p. v spojení s § 255 odsek 1 C.s.p. tak, že žalovaný ako neúspešný odvolateľ nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Nakoľko žalobcovi žiadne trovy nevznikli, odvolací súd mu ich nepriznal.

34. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 odsek 2 C.s.p.).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 odsek 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).